

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ РИНКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Мельникова Д. С., здобувач вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет

Створення ринку сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки є важливою складовою аграрної політики в Україні на сучасному етапі. Економічна сутність ринку виражається насамперед як категорія обміну, який організований за законами товарного виробництва і обігу, сукупність відносин товарного і грошового обміну. Його організація дає змогу реалізувати господарські зв'язки, а в кінцевому підсумку і весь процес виробництва. Без нього неможливо досягти основної мети будь-якої підприємницької діяльності – отримання прибутку [1, с. 257].

Нині багато економістів вважають, що аграрний ринок являє собою не тільки сферу товарного обміну чи безпосередньої взаємодії попиту й пропозиції, як це прийнято спрощено трактувати, а й поєднання процесів виробництва та споживання. Тому він має властивості системи, що знаходиться у стані безперервного розвитку. Аграрний ринок є системою економічних відносин, що забезпечують ефективне функціонування агропромислового

комплексу на основі зацікавленості усіх суб'єктів ринкових відносин у кінцевих результатах діяльності. У цьому контексті Є. Злобин трактує аграрний ринок як певну систему товарно-грошових відносин, направлену на забезпечення відтворення в аграрному секторі економіки [2, с. 34].

Успішному функціонуванню ринку сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки в Україні сприяє проведення таких макроекономічних заходів: стимулювання безпосередніх виробників продукції АПК з метою нарощування виробництва і товарообігу; економічне регулювання раціональної структури ринку і ринкових відносин розробленням перспективних цільових продовольчих програм, інвестиційної політики, фінансово-економічних заходів; введення системи контролю за цінами і забезпечення відповідного співвідношення попиту та пропозицій на ринку, захисту прав споживачів; запровадження відповідної фінансово-кредитної і податкової політики; регулювання експортних потоків сировини і продукції переробки, зменшення залежності від імпортних поставок [3].

Кон'юнктура ринку сільськогосподарської продукції залежить не тільки від чинників, що діють безпосередньо на ринку, – вона визначається ситуацією на ринках інших товарів, залежить від можливостей суспільства виробляти не тільки сільськогосподарську продукцію, але й інші товари, від фактичних і необхідних затрат праці на їх виготовлення, від змін співвідношення цих затрат. З іншої сторони, вона визначається потребами суспільства в цій продукції, які, у свою чергу, залежать від зміни потреб суспільства в інших товарах, від їх відповідності виробничим можливостям суспільства.

Викладене вище дає підстави стверджувати, що аграрний ринок та його кон'юнктуру необхідно розглядати не просто як сферу обміну, певне співвідношення між попитом і пропозицією, відірвано від інших економічних процесів, а в тісному взаємозв'язку з процесами виробництва, розподілу й споживання. Це дає можливість чітко пов'язувати дослідження процесу формування цін, попиту, пропозиції на аграрному ринку з динамікою вартості,

зміною рівня потреб і виробничих можливостей суспільства, а також відповідно трактувати й кон'юнктуру аграрного ринку.

Інформаційні джерела:

1. Основи підприємницької діяльності та агробізнесу : навчальний посібник / за ред. М. М. Ільчука. – К. : Вища освіта, 2002. – 398 с.
2. Злобин Е. Формирование регионального аграрного рынка / Е. Злобин // АПК : экономика и управление. – 2017. – № 12. – С. 33-42.
3. Лозинська Т. М. Національний продовольчий ринок в умовах глобалізації / Т. М. Лозинська. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 272 с.